

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI

XORAZM VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

*2024- yil yanvar-may oyi
uchun dastlabki ma'lumot*

XORAZM VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

*Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi boshqarmasi:
(62) 224-65-09*

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Viloyatda bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yil yanvar-may oyida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 314,6 mln. AQSH dollarini tashkil qildi va 2023- yilning yanvar-may oyiga nisbatan 70,5 mln. AQSH dollariga yoki 18,3 % ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-may 2024- yil, mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **314,6** -18,3 %

(2023- y.: **385,1**)

Saldo

2024- y.: **-33,6** (2023- y.: -114,6)

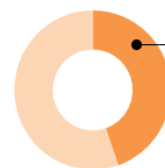

Eksport

2024- y.: **140,5** +3,9 %

(2023- y.: **135,3**)

TSA'dagi ulushi, % da

44,7

Import

2024- y.: **174,1** -30,3 %

(2023- y.: **249,8**)

55,3

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasida O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobi tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 140,5 mln. AQSH dollariga (2023- yilning yanvar-may oyiga nisbatan 3,9 % ga ko‘paydi) va import hajmi 174,1 mln. AQSH dollariga (30,3 % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida 33,6 mln. AQSH dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

XORAZM VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024- yil yanvar-may, ming AQSH dollari)

<p>Rossiya</p> <p>TSA – 88 173,5</p> <p>Eksport: 34 956,0 Import: 53 217,5</p> <p> 28,0 %</p>	<p>Pokiston</p> <p>TSA – 43 544,1</p> <p>Eksport: 43 130,1 Import: 414,1</p> <p> 13,8 %</p>	<p>XXR</p> <p>TSA – 31 245,1</p> <p>Eksport: 7 510,2 Import: 23 734,9</p> <p> 9,9 %</p>	<p>Braziliya</p> <p>TSA – 26 638,9</p> <p>Eksport: 2,5 Import: 26 636,4</p> <p> 8,5 %</p>	<p>Islandiya</p> <p>TSA – 22 523,0</p> <p>Eksport: 0,3 Import: 22 522,7</p> <p> 7,2 %</p>
<p>Turkiya</p> <p>TSA – 20 936,1</p> <p>Eksport: 13 461,9 Import: 7 474,2</p> <p> 6,7 %</p>	<p>Germaniya</p> <p>TSA – 12 772,8</p> <p>Eksport: 358,1 Import: 12 414,7</p> <p> 4,1 %</p>	<p>Afg‘oniston</p> <p>TSA – 12 703,7</p> <p>Eksport: 12 703,7 Import: 0,0</p> <p> 4,0 %</p>	<p>Eron</p> <p>TSA – 12 451,4</p> <p>Eksport: 5 972,1 Import: 6 479,3</p> <p> 4,0 %</p>	<p>Qozog‘iston</p> <p>TSA – 11 576,0</p> <p>Eksport: 9 537,7 Import: 2 038,3</p> <p> 3,7 %</p>

Xorazm viloyati jahonning 127 mamlakat bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiyada (28,0 %), Pokistonda (13,8 %), XXRda (9,9 %), Braziliyada (8,5 %), Islandiyada (7,2 %) va Turkiyada (6,7 %) qayd etilgan.

XORAZM VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

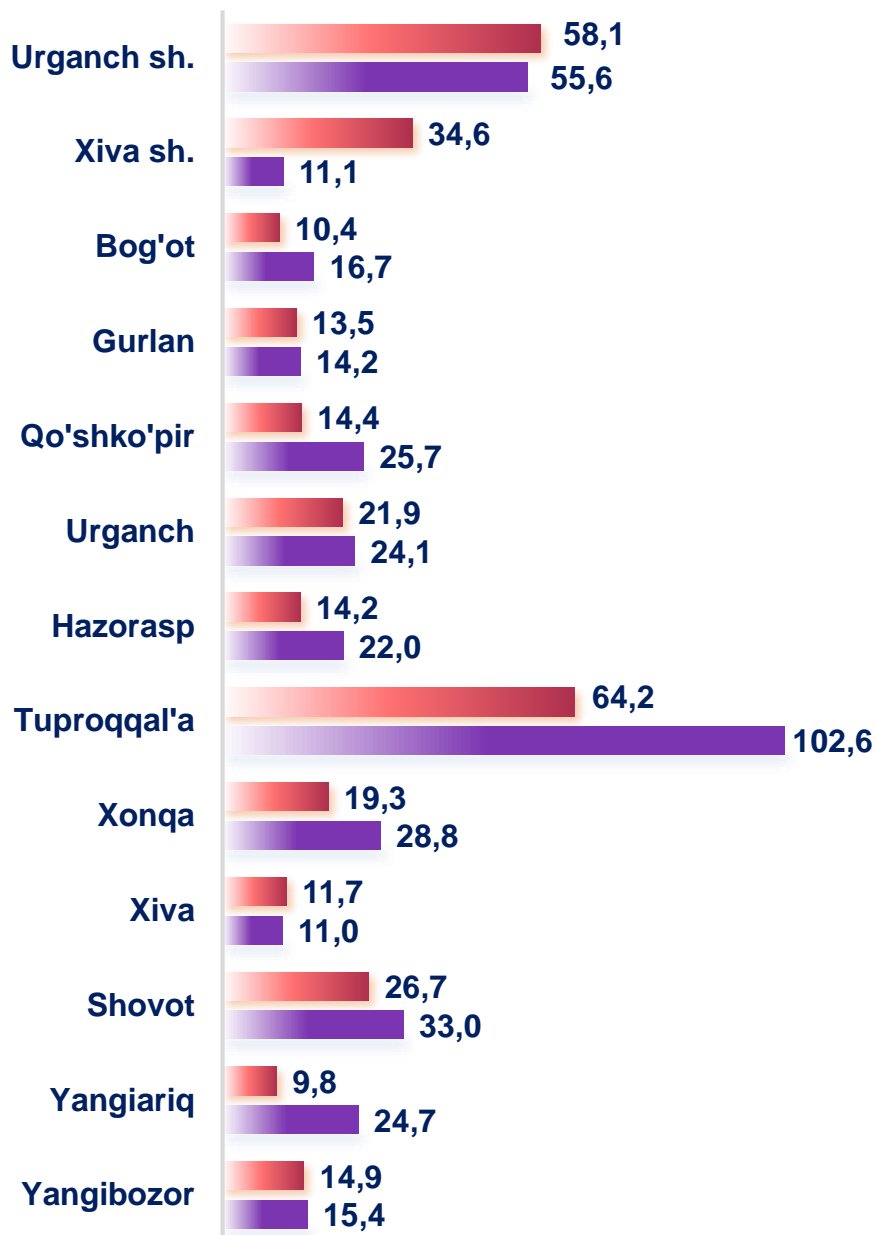
(yanvar-may, ming AQSH dollari)

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	57 099,4	56 973,9	88 173,5
 Eksport	31 049,4	29 705,9	34 956,0
Import	26 050,0	27 268,0	53 217,5
Pokiston	3 469,7	31 309,5	43 544,1
 Eksport	3 389,6	31 065,7	43 130,1
Import	80,1	243,8	414,0
XXR	42 213,3	43 013,9	31 245,1
 Eksport	5 248,5	4 716,9	7 510,2
Import	36 964,8	38 296,9	23 734,9
Braziliya	0,2	79 158,9	26 638,9
 Eksport	0,2	0,9	2,5
Import	0,0	79 158,0	26 636,4
Islandiya	0,3	1,0	22 523,0
 Eksport	0,3	1,0	0,3
Import	0,0	0,0	22 522,7
Turkiya	66 686,0	30 825,2	20 936,1
 Eksport	15 126,4	8 166,0	13 461,9
Import	51 559,6	22 659,2	7 474,2
Germaniya	2 785,9	24 430,9	12 772,8
 Eksport	1 164,7	478,3	358,1
Import	1 621,2	23 952,6	12 414,7
Afg'oniston	1 419,3	223,6	12 703,7
 Eksport	1 419,3	223,6	12 703,7
Import	0,0	0,0	0,0
Eron	2 919,2	9 529,9	11 451,4
 Eksport	1 556,6	4 366,4	5 972,1
Import	1 362,6	5 163,5	6 479,3
Qozog'iston	28 466,5	14 472,9	11 576,0
 Eksport	21 138,8	8 908,5	9 537,7
Import	7 327,6	5 564,4	2 038,3

	Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
	Belarus	1 487,6	10 780,5	8 704,7
	<i>Eksport</i>	762,1	1 074,6	2 007,9
	<i>Import</i>	725,5	9 706,0	6 696,8
	Turkmaniston	5 280,2	4 660,0	3 973,5
	<i>Eksport</i>	2 235,4	1 458,1	864,1
	<i>Import</i>	3 044,8	3 201,9	3 109,4
	Iroq	428,5	1 379,5	3 129,4
	<i>Eksport</i>	428,5	1 379,5	3 129,4
	<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
	Litva	1 374,1	3 480,8	2 952,0
	<i>Eksport</i>	22,9	733,2	75,9
	<i>Import</i>	1 351,2	2 747,6	2 876,1
	Tojikiston	1 311,1	9 526,4	1 201,5
	<i>Eksport</i>	1 136,0	9 515,7	1 201,5
	<i>Import</i>	175,1	10,7	0,0
	BAA	401,8	1 460,4	1 156,2
	<i>Eksport</i>	349,9	164,4	715,8
	<i>Import</i>	52,0	1 295,9	440,4
	Koreya Respublikasi	2 124,7	4 289,1	971,0
	<i>Eksport</i>	193,4	1 954,7	24,9
	<i>Import</i>	1 931,4	2 334,4	946,1
	Hindiston	1 088,4	1 462,1	869,9
	<i>Eksport</i>	82,8	626,8	404,9
	<i>Import</i>	1 005,6	835,2	465,0
	Niderlandiya	31,5	410,4	854,5
	<i>Eksport</i>	0,8	4,4	6,2
	<i>Import</i>	30,7	406,0	848,4
	Italiya	101,9	1 470,1	746,7
	<i>Eksport</i>	5,0	94,4	322,9
	<i>Import</i>	96,9	1 375,7	423,8

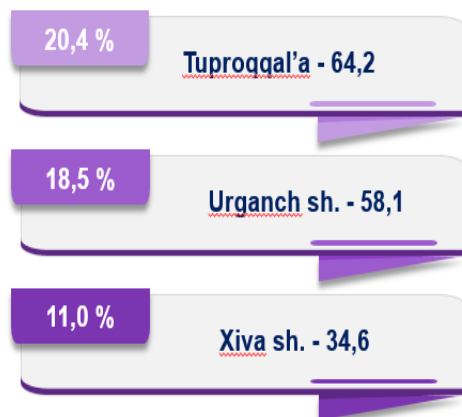

XORAZM VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

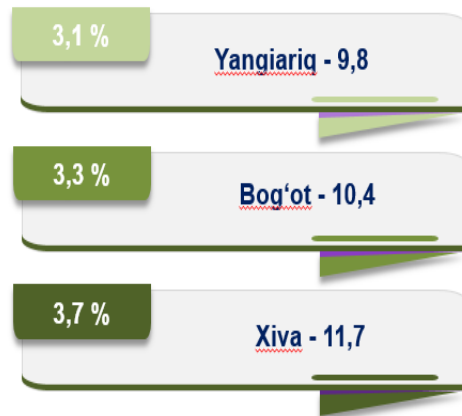

(2024- yil yanvar-may, mln. AQSH doll.)*

Eng yuqori hajm, mln. AQSH dollari

Eng quyi hajm, mln. AQSH dollari

2023- y.

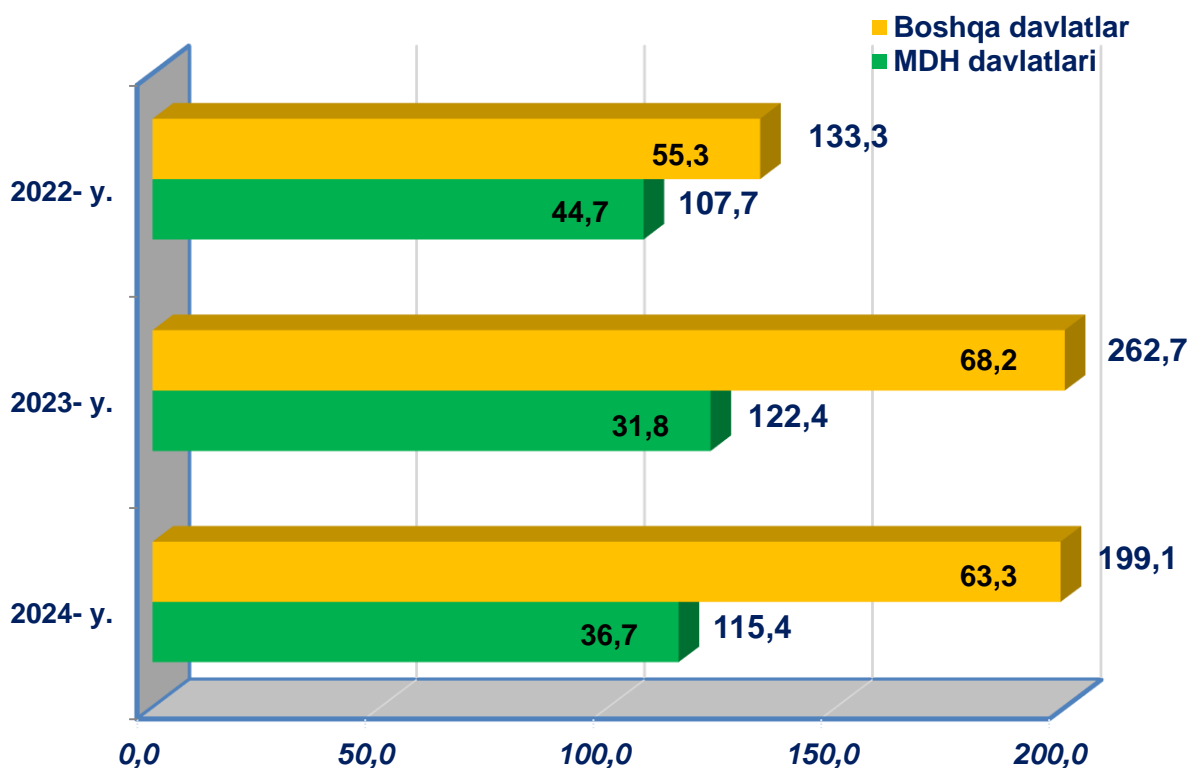
2024- y.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushga Tuproqqal'a tumani 20,4 % ulush yoki 64,2 mln. AQSH dollari, eng quyi ulushga esa Yangiariq tumani 3,1 % ulush yoki 9,8 mln. AQSH dollari bilan ega bo'ldi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

XORAZM VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-may, mln AQSH dollari, ulushi)

2024- yil yanvar-may oyida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 36,7 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning mos davriga nisbatan 5,7 % ga kamaydi.

Viloyatning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2024- yilning yanvar-may oyida 2023- yilning mos davriga nisbatan 24,2 % ga kamaydi va jami TSA'dagi ulushi 63,3 % ni tashkil etdi.

Viloyatning MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar-may oyi holatiga ko'ra, 115,4 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport 49,8 mln. AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 65,6 mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

XORAZM VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN UMUMIY TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024- yil yanvar-may, ulushi, % da)

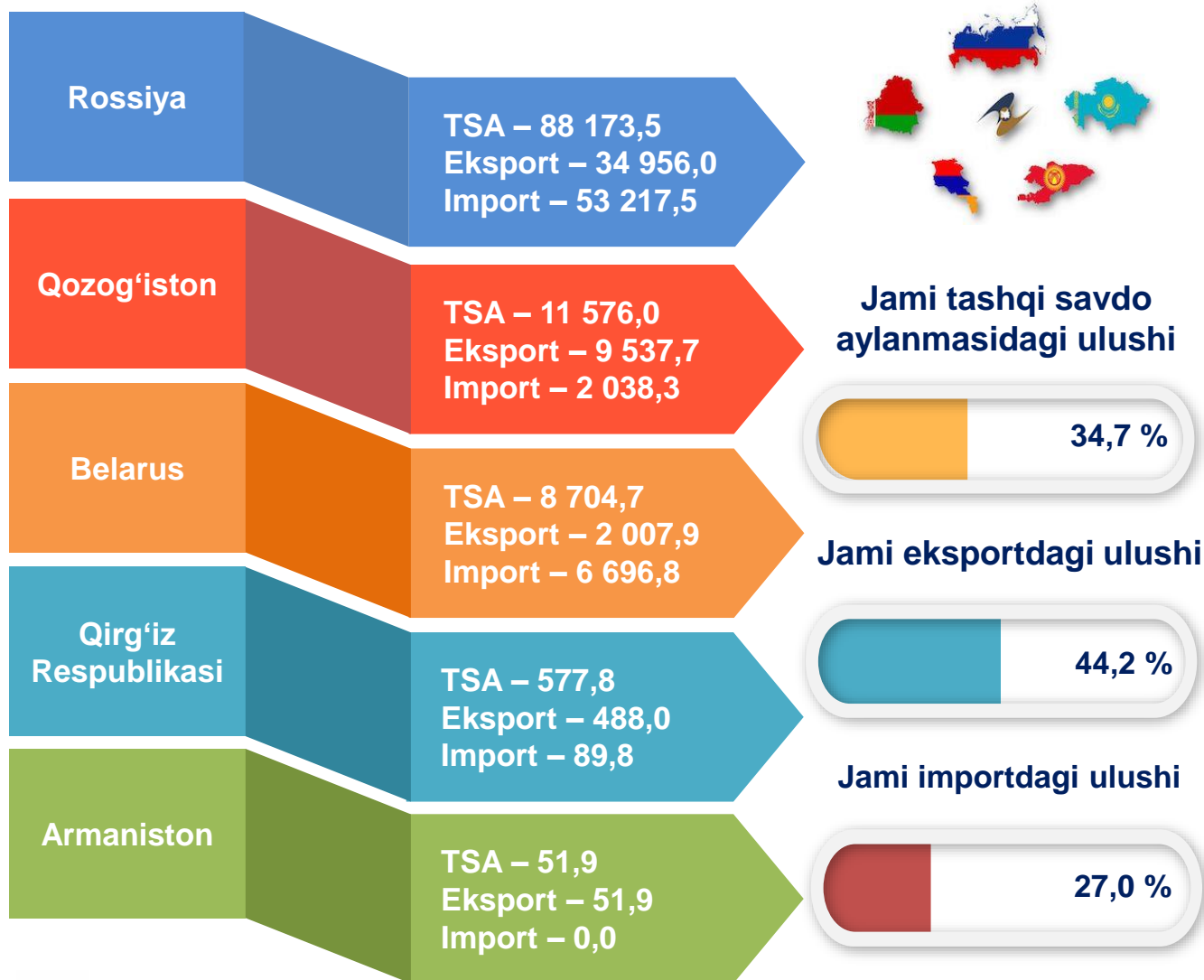
Rossiya – 28,0		Ukraina– 0,2	
Qozog'iston – 3,7		Qirg'iz Respublikasi – 0,2	
Belarus – 2,8		Ozarbajjon – 0,1	
Turkmaniston – 1,3		Armaniston – 0,03	
Tojikiston – 0,4		Moldova – 0,02	

Viloyatning MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya (28,0 %), Qozog'iston (3,7 %) hamda Belarus (2,8 %) davlatlari bilan qayd etildi.

XORAZM VILOYATINING YEOIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-may, ming AQSH dollari)

Viloyatning Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 109,1 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi 62,0 mln. AQSH dollari, import hajmi esa 47,1 mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Belarus, Qozog'iston, Armaniston va Qirg'iz Respublikasi) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

XORAZM VILOYATI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-may)

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, eksportyorlar soni 128 taga yetdi va ular tomonidan 140,5 mln. AQSH dollari (*nomonetar oltindan tashqari*) qiymatidagi (2023- yilning mos davriga nisbatan 3,9 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-may ulushi % da)

O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

XORAZM VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (yanvar-may, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	135258,3	140489,6	132,6	103,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	52111,0	74862,1	175,5	143,7	38,5	53,3
Ichimliklar va tamaki	530,5	357,6	221,0 m.	67,4	0,4	0,3
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	2061,9	1622,8	100,7	78,7	1,5	1,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1517,1	1690,3	92,7	111,4	1,1	1,2
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		327,0	-	-	-	0,2
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	1010,5	385,1	3,3 m.	38,1	0,7	0,3
Sanoat tovarlari	53116,7	51681,1	106,8	97,3	39,3	36,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	366,0	166,8	2,5 m.	45,6	0,3	0,1
Turli xil tayyor buyumlar	20716,7	4930,0	2,1 m.	23,8	15,3	3,5
Xizmatlar	3828,0	4467,0	52,1	116,7	2,8	3,2

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 96,8 % ni tashkil etib, ular oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (53,3 %), sanoat tovarlari (36,8 %) va turli xil tayyor buyumlar (3,5 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

XORAZM VILOYATNING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI
(2024- yil yanvar-may)

 XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	74862,1	143,7
Sabzavotlar va mevalar	63310,5	139,7
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	11382,7	178,5
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	115,8	100,0
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	37,0	42,0
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	13,1	9,4
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	3,1	47,0
Ichimliklar va tamaki	357,6	67,4
Ichimliklar	357,6	67,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1622,8	78,7
To'qimachilik tolalari (yuqori va boshqa taroqli jundan tashqari) va ularning chiqindilari (kalava yoki matoga qayta ishlanmagan)	780,8	51,5
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	589,0	223,8
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	232,6	128,1
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	12,8	13,1
Metall rudalari va metall parchalari	7,5	-
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1690,3	111,4
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	1690,3	111,4
Hayvon va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	327,0	-
O'simlik moylari va yog'lar, xom, tozalangan yoki fraksiyalangan	327,0	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	385,1	38,1
Bo'yoqlar va taninlar	178,9	108,0
Noorganik kimyoviy moddalar	143,8	45,0
Birlamchi bo'lmagan shakldagi plastmassalar	26,2	33,4
O'g'itlar	23,2	-
Birlamchi shakldagi plastmassalar	10,7	7,7
Boshqa turdagi kimyoviy materiallar va mahsulotlar	1,3	2,4
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	0,9	0,4

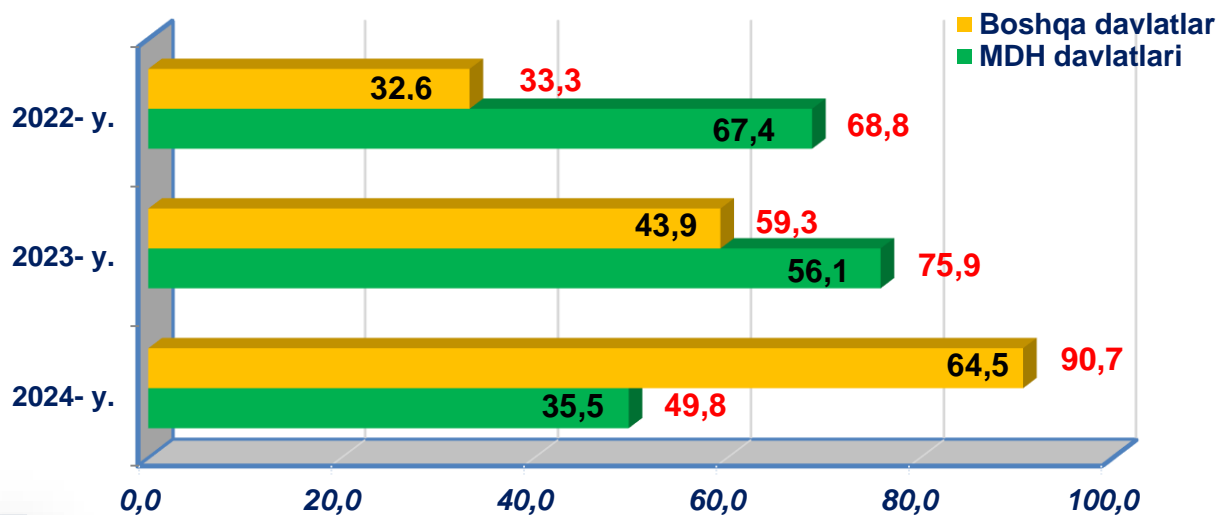
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	51681,1	97,3
To'qimachilik iplari, matolar va shunga o'xshash mahsulotlar	48609,0	108,4
Qog'oz, karton va qog'oz xamiri, qog'oz yoki karton mahsulotlari	2796,3	36,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall bo'lmagan mahsulotlar	186,6	36,8
Boshqa metall buyumlar	72,5	46,2
Rezina buyumlar	8,0	40,2 m.
Mantar va yog'ochdan yasalgan buyumlar (mebeldan tashqari)	4,7	19,3
Teri, boshqa charm buyumlar, mo'ynalar	4,1	2,4 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	166,8	45,6
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashina va uskunalar	64,9	52,5
Muayyan sohalar uchun maxsus ishlab chiqilgan mashinalar	63,6	42,6
Avtomobillar va ularning ehtiyot qismlari	24,7	125,4
Elektr mashinalari, apparatlari va asboblari va ularning elektr qismlari	12,1	47,5
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalar	1,5	3,3
Metallni qayta ishlash uskunalar	0,04	97,7
Turli hil tayyor buyumlar	4930,0	23,8
Kiyim va kiyim aksessuarlari	4327,0	26,4
Oyoq kiyimlari	432,4	16,7
Boshqa turdagi tayyor mahsulotlar.	105,6	28,2
Boshqa turdagi maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari.	51,6	3,5 m.
Mebel va ularning qismlari, ko'rpa-to'shaklar, matraslar, matraslar, yostiqlar va shunga o'xshash to'ldirilgan mebellar	8,5	2,3
Bloklangan binolar, sanitariya-tesisat, isitish va yoritish uskunalar	4,9	18,0

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda-tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024- yilning yanvar-may oyida MDH mamlakatlariga eksportning ulushi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 34,4 % ga kamaygan.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

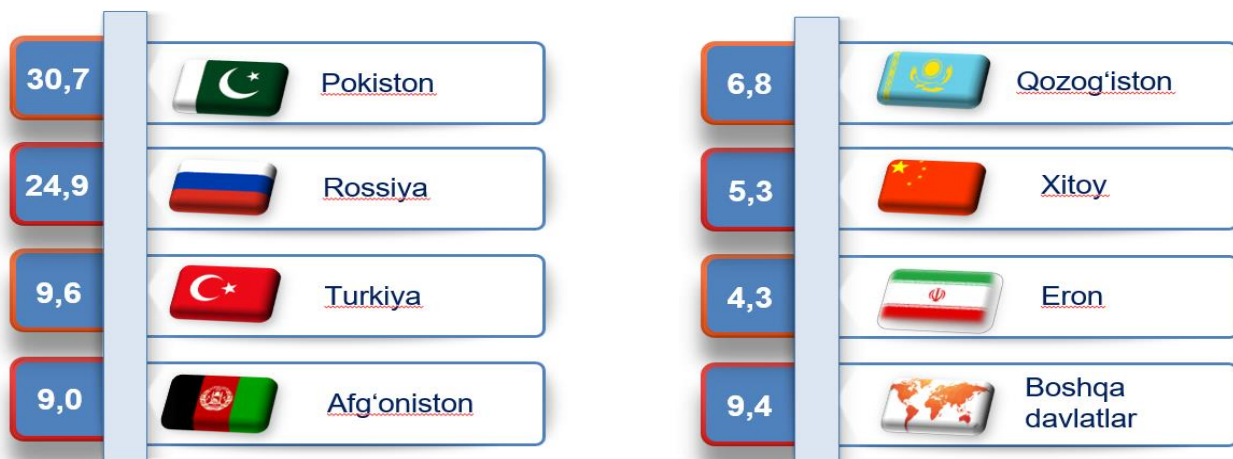
(yanvar-may, mln AQSH dollari, ulushi)

2024- yil yanvar-may oyida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Pokiston, Rossiya, Turkiya, Afg'oniston, XXR, Qozog'iston va Eron kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 90,6 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- vil yanvar-may. % da)

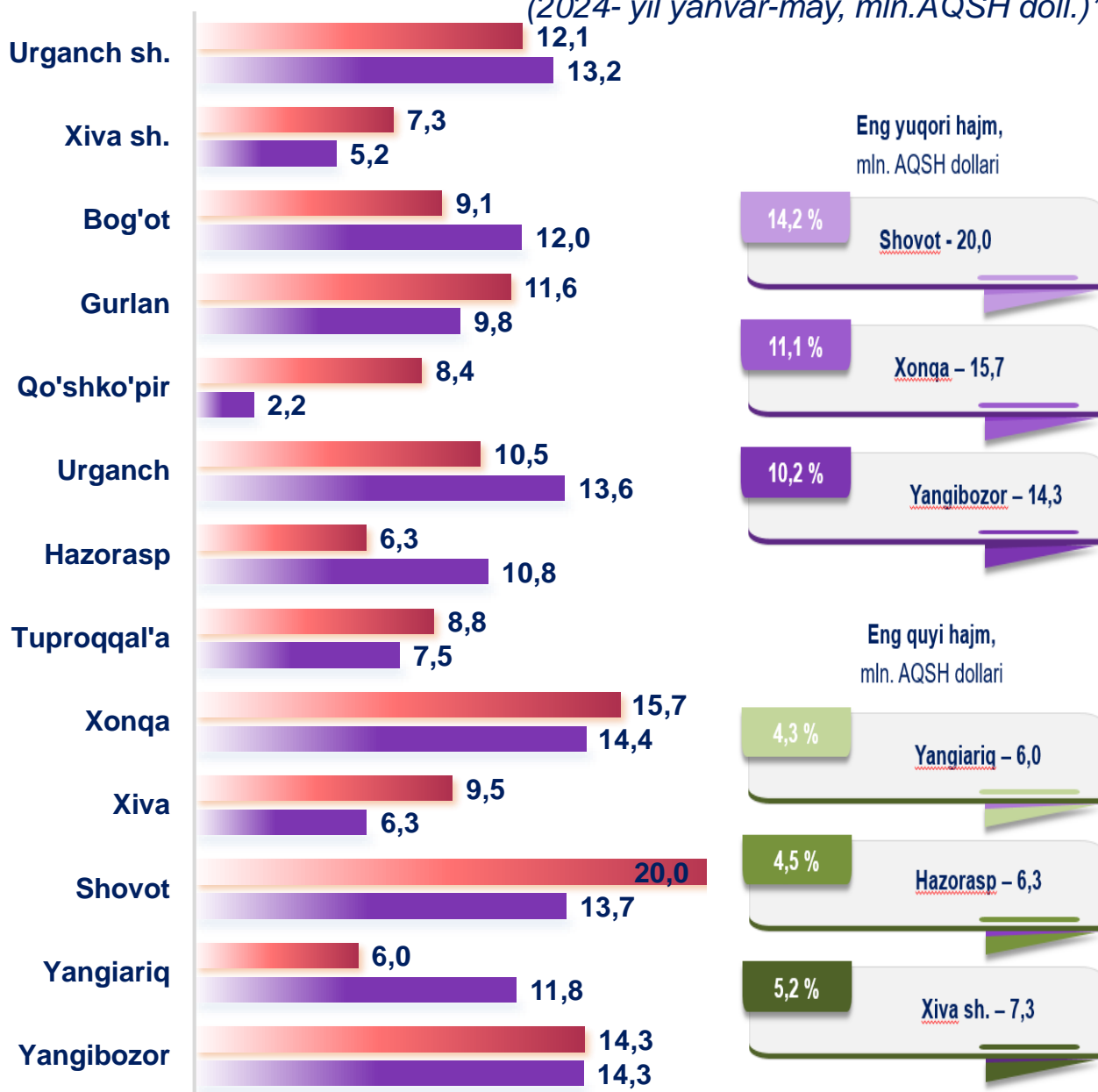
XORAZM VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-may)*

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.
Pokiston	31065,7	43130,1	9,2 m.	138,8	1	1
Rossiya	29705,9	34956,0	95,7	117,7	2	2
Turkiya	8166,0	13461,9	54,0	164,9	6	3
Afg'oniston	223,6	12703,7	15,8	56,8 m.	20	4
Qozog'iston	8908,5	9537,7	42,1	107,1	5	5
Xitoy	4716,9	7510,2	89,9	159,2	7	6
Eron	4366,4	5972,1	2,8 m.	136,8	8	7
Iroq	1379,5	3129,4	3,2 m.	2,3 m.	12	8
Belarus	1074,6	2007,9	141,0	186,9	14	9
Tojikiston	9515,7	1201,5	8,4 m.	12,6	4	10
Turkmaniston	1458,1	864,1	65,2	59,3	11	11
BAA	164,4	715,8	47,0	4,3 m.	22	12
Qirg'iz Respublikasi	24706,9	488,0	2,2 m.	2,0	3	13
Hindiston	626,8	404,9	7,6 m.	64,6	16	14
Polsha	2522,9	391,6	5,2 m.	15,5	9	15
Germaniya	478,3	358,1	41,1	74,9	18	16
Ukraina	160,2	325,6	23,4	2,0 m.	23	17
Italiya	94,4	322,9	18,7 m.	3,4 m.	26	18
Ozərbayjon	203,2	308,2	56,6	151,7	21	19
AQSh	33,7	300,1	119,7	8,9 m.	31	20

XORAZM VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI

(2024- yil yanvar-may, mln.AQSH doll.)*

2023- y.

2024- y.

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Shovot tumani 14,2 % bilan 20,0 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Yangiariq tumani 4,3 % bilan 6,0 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024- yil yanvar-may oyida 69,4 ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 144,7 foizga yoki 21,3 ming tonnaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Pokiston (51,7 %), Afg'oniston (18,3 %), Rossiya (12,2 %) hamda Qozog'iston (10,6 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2024- yil yanvar-may oyida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 63,0 mln. AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan 40,1 foizga ko'paydi va jami eksportdagi ulushi 44,9 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2024- yil yanvar-may, ming AQSH dollari, ulushi qiymatga nisbatan)

<p>Dukkakli sabzavotlar</p> <p>45 071,1 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>10 878,9 <i>tonna</i></p> <p>71,5 %</p>	<p>Karam</p> <p>5 423,5 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>24 682,0 <i>tonna</i></p> <p>8,6 %</p>	<p>Pomidor</p> <p>2 165,0 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>2 078,5 <i>tonna</i></p> <p>3,4 %</p>	<p>Piyoz (sarimsoq)</p> <p>3 126,8 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>16 777,6 <i>tonna</i></p> <p>5,0 %</p>
<p>Sabzi</p> <p>1 858,9 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>8 142,7 <i>tonna</i></p> <p>2,9 %</p>	<p>Uzum</p> <p>1 215,6 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>1 226,0 <i>tonna</i></p> <p>1,9 %</p>	<p>Bodring</p> <p>467,3 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>618,5 <i>tonna</i></p> <p>0,7 %</p>	<p>Xurmo</p> <p>234,8 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>476,8 <i>tonna</i></p> <p>0,4 %</p>
<p>Sitrus mevalar</p> <p>218,1 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>198,3 <i>tonna</i></p> <p>0,3 %</p>	<p>Boshqa sabzavotlar</p> <p>1 677,5 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>2 748,9 <i>tonna</i></p> <p>2,6 %</p>	<p>Quritilgan meva-sabzavotlar</p> <p>935,1 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>896,3 <i>tonna</i></p> <p>1,5 %</p>	<p>Boshqa meva-sabzavotlar</p> <p>642,0 <i>ming AQSH dollari</i></p> <p>640,8 <i>tonna</i></p> <p>1,0 %</p>

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024- yil yanvar-may)

Davlatlar	tonna	Ming AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Pokiston	8335,5	32825,2	52,1
 Afg'oniston	2672,3	11512,3	18,3
 Rossiya	16618,8	7436,8	11,8
 Qozog'iston	35593,4	7250,9	11,5
 Iroq	2534,6	1854,4	2,9
 BAA	2000,1	678,8	1,1
 Eron	480,0	640,6	1,0
 Ukraina	253,0	215,1	0,3
 Polsha	161,3	167,5	0,3
 Turkmaniston	136,7	147,2	0,2
 Turkiya	109,0	144,5	0,2
 boshqa davlatlar	470,8	162,3	0,3

* qiymat ifodasidan

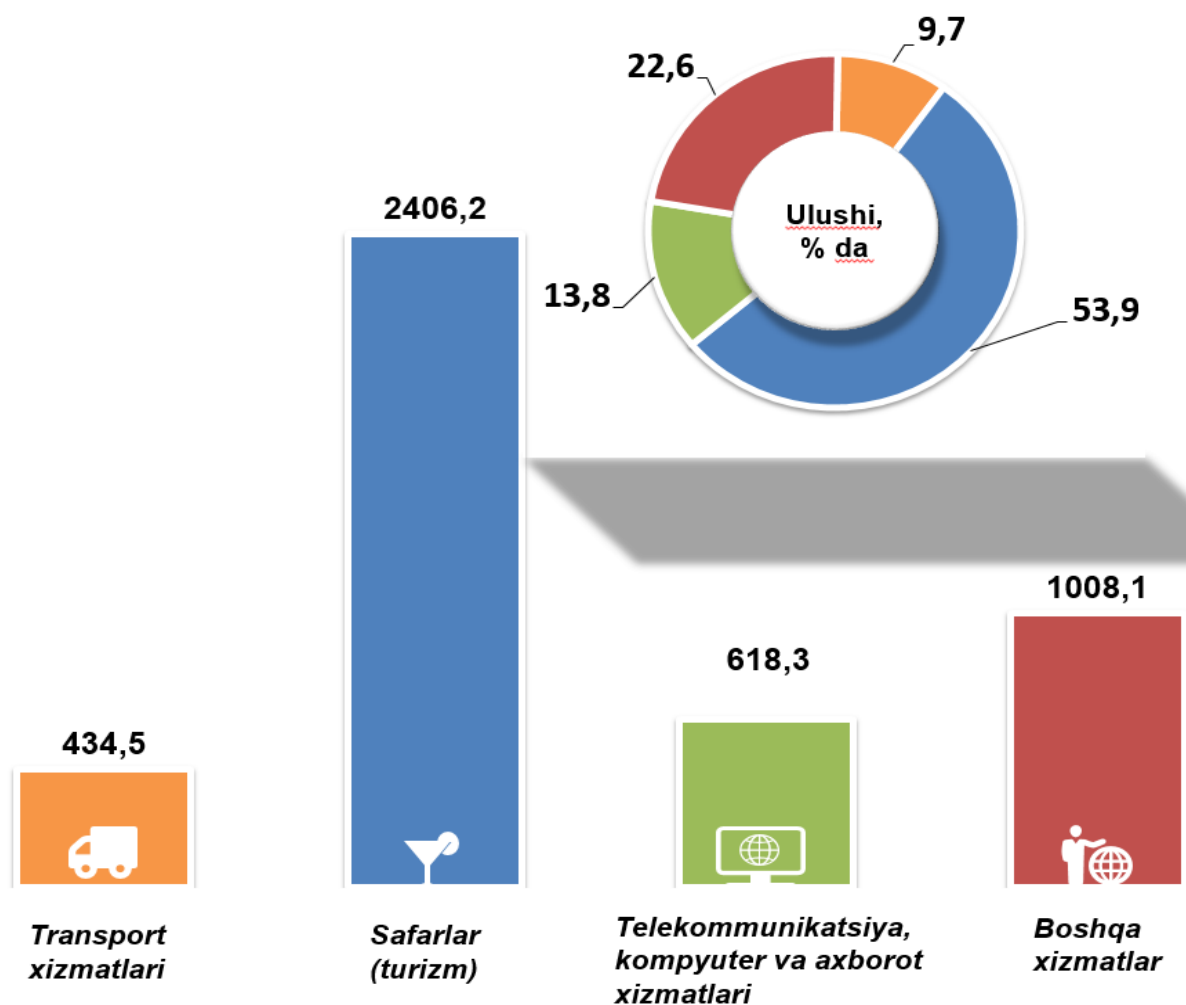
2024- yil yanvar oyida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Pokistonga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 52,1 % ni), bu ko'rsatkich Afg'oniston eksport hajmidan 2,9 martaga ko'p.

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy etilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI

(2024- yil yanvar-may, ming AQSH doll.)

Xizmatlar eksporti hajmi 4 467,0 ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining 3,2 % ini tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan 16,7 % ga ko'paydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi safarlar (turizm) (53,9 %), transport (9,7 %), telekommunikatsiya, kompyuter va axborot (13,8 %) va boshqa tadbirkorlik bilan bog'liq xizmatlar (22,6 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

XORAZM VILOYATINING IMPORTI

2024- yilning yanvar-may oyida import hajmi 174,1 mln. AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan 69,7 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (42,4 %), mashinalar va transport asbob-uskunalari (47,6 %) hamda nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari (6,9 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-may, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar-may oyida import qilingan tovarlar hajmi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 75,8 mln. AQSH dollariga kamaydi va 174,1 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

XORAZM VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-may, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	249843,8	174080,3	179,8	69,7	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	88444,5	73766,1	22,4 m.	83,4	35,4	42,4
Ichimliklar va tamaki	50,6	115,1	4,6 m.	2,3 m.	0,0	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	19143,9	11963,6	142,7	62,5	7,7	6,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	4847,7	2476,4	2,6 m.	51,1	1,9	1,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1376,7	995,7	153,7	72,3	0,6	0,6
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	10061,5	7831,4	93,6	77,8	4,0	4,5
Sanoat tovarlari	11883,0	7457,7	69,4	62,8	4,8	4,3
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	107704,6	65415,6	131,3	60,7	43,1	37,6
Turli xil tayyor buyumlar	6331,2	4058,7	70,7	64,1	2,5	2,3

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-may)

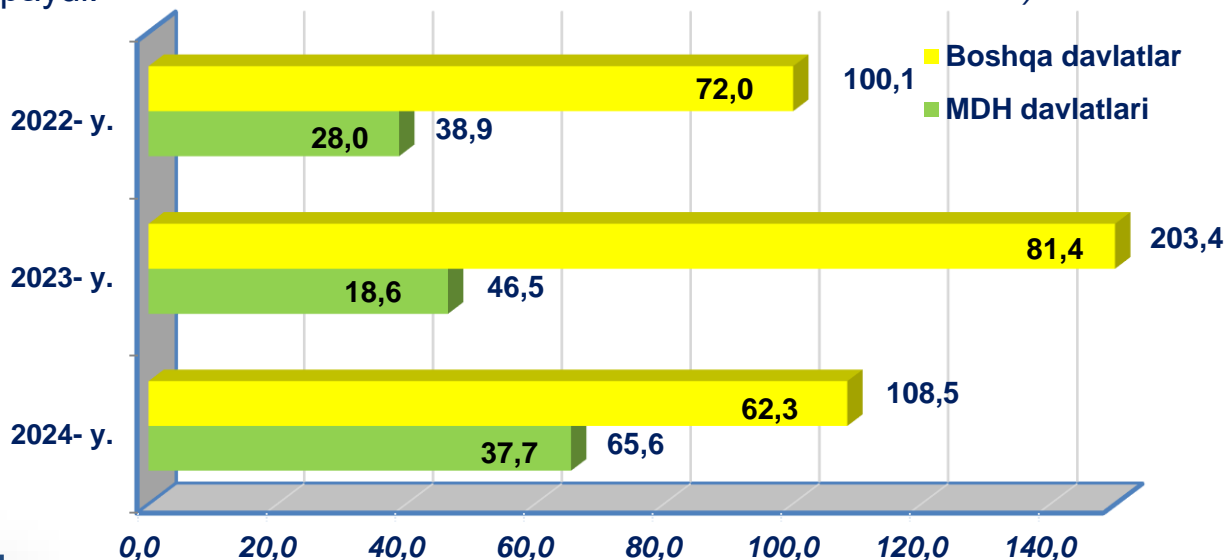
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	73 766,1	83,4
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	65429,9	80,4
Hayvonlar uchun ozuqa (maydalangan donlardan tashqari)	3744,7	116,3
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	1658,3	141,2
Don va ularning mahsulotlari	1630,7	90,9
Sabzavotlar va mevalar	748,0	188,1
Tirik hayvonlar	294,8	3,1 m.
Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ularning mahsulotlari	173,8	126,8
Baliqlar (dengiz sutemizuvchilari emas), qisqichbaqasimonlar, mollyuskalar va suv umurtqasizlari va ulardan tayyorlangan preparatlar	74,0	-
Turli xil ovqatlar va dorilar	12,0	5,2
Ichimliklar va tamaki	115,1	2,3 m.
Ichimliklar	115,1	2,3 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	11 963,6	62,5
Yog'och mahsulotlari	10340,5	58,9
To'qimachilik tolalari	1042,3	73,1
Yog'li urug'lar va yog'li mevalar	279,2	-
Hayvonlar va o'simliklardan mahsulotlar	252,9	5,8 m.
O'g'itlar uchun xom ashyo va minerallar (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	38,1	99,9
Qog'oz xamiri va makulatura	7,0	122,8
Metall rudalari va metall parchalari	3,8	25,7 m.
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	2 476,4	51,1
Neft, neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	2430,1	54,3
Gaz, tabiiy va sun'iy	40,8	-
Ko'mir, koks va briketlar	5,5	1,5
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	995,7	72,3
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	976,1	70,9
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar	19,6	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	7 831,4	77,8
Birlamchi shakldagi plastmassalar	4944,9	130,3
Boshqa turdagi kimyoviy materiallar va mahsulotlar	649,6	83,4
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	496,1	159,0
Noorganik kimyoviy moddalar	485,3	3,0 m.
Organik kimyoviy moddalar	383,7	2,8 m.
Bo'yoqlar va taninlar	347,1	42,6
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumeriya; hojatxona preparatlari, jilo va yuvish vositalari	304,3	47,4
Birlamchi bo'lmagan shakldagi plastmassalar	202,2	43,0
O'g'itlar	18,2	0,6

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	7 457,7	62,8
To'qimachilik iplari, matolar	1845,5	75,4
Yog'ochdan yasalgan buyumlar (mebeldan tashqari)	1836,6	78,3
Metall buyumlar	1168,3	43,5
Qog'oz, karton va qog'oz xamiri, qog'oz yoki karton mahsulotlari	1002,3	68,8
Rezina buyumlar	764,2	135,3
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall bo'lmagan minerallardan mahsulotlar	426,4	76,3
Quyma temir va po'lat	405,7	22,7
Rangli metallar	8,7	24,6
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	65 415,6	60,7
Muayyan sohalar uchun maxsus ishlab chiqilgan mashinalar	23681,7	37,5
Boshqa transport vositalari	22521,1	883,1 m.
Avtomobillar va ularning ehtiyot qismlari	6252,8	44,3
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashina va uskunalar	6100,8	38,3
Elektr mashinalari, apparatlari va asboblari va ularning elektr qismlari	4019,6	43,1
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalar	1802,5	43,1
Telekommunikatsiya, ovoz yozish va ovozni takrorlash uchun asboblari va uskunalar	588,5	115,4
Metallni qayta ishlash mashinalari	395,4	105,5
Ma'lumotlarni avtomatik qayta ishlash uchun ish yuritish mashinalari va uskunolari	53,1	49,2
Turli xil tayyor buyumlar	4 058,7	64,1
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	1795,3	119,1
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	1716,9	52,8
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	409,4	31,5
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	42,7	8,9 m.
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	35,9	19,4
Fotografik apparatura, uskuna, ishlatiladigan materiallar va optik buyumlar, soatlar	31,1	5,5 m.
Poyabzal	24,2	31,8
Sayohat aksessuarlari, sumkalar va shunga o'xshash idishlar	3,3	133,2

Tashqi savdo statistikasini yuritish metodologiyasiga ko'ra, tashqi savdo statistikasiga tranzit tovarlar, mamlakatga vaqtincha olib kirilgan yoki undan vaqtincha olib chiqilayotgan tovarlar kiritilmasligi nazarda tutilgan.

2024- yil yanvar-may oyi natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi 37,7 % ni tashkil etib, 2023-yilning mos davriga nisbatan 41,2 % ga ko'paydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-may, mln. AQSH dollari, ulushi)

2024- yil yanvar-may oyida viloyatimiz 51 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Rossiya, Braziliya, XXR, Islandiya, Germaniya, Turkiya va Belarus) jami importning 87,7 % ini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-may, % da)

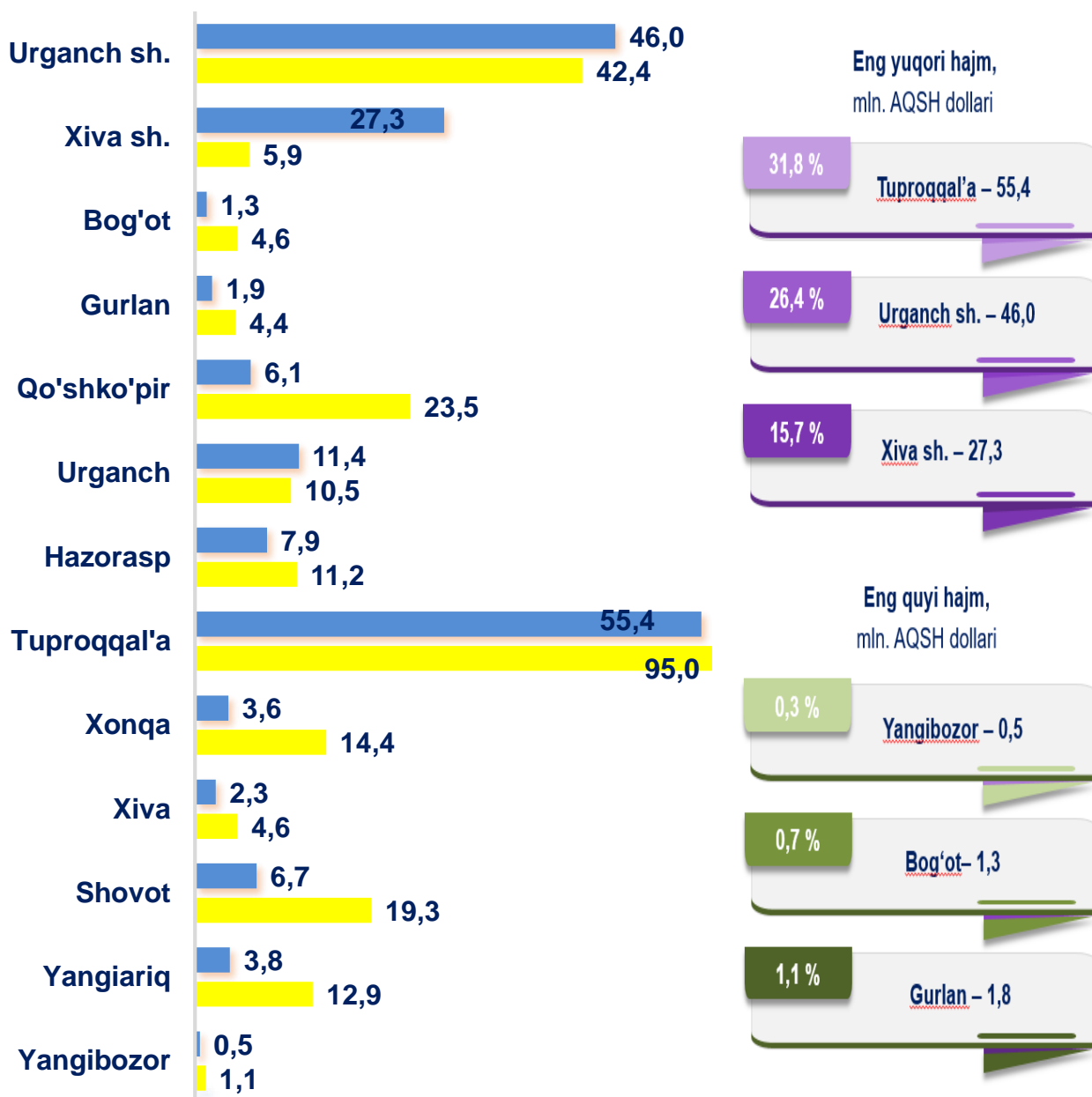

XORAZM VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-may)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	27268,1	53217,5	104,7	195,2	3	1
Braziliya	79158,0	26636,4	-	33,6	1	2
Xitoy	38296,9	23734,9	103,6	62,0	2	3
Islandiya	-	22522,7	-	-	-	4
Germaniya	23952,6	12414,7	14,8 m.	51,8	4	5
Turkiya	22659,2	7474,2	43,9	33,0	5	6
Belarus	9706,0	6696,8	13,4 m.	69,0	6	7
Eron	5163,5	6479,3	3,8 m.	125,5	8	8
Turkmaniston	3201,9	3109,4	105,2	97,1	13	9
Litva	2747,6	2876,0	2,0 m.	104,7	14	10
Qozog'iston	5564,4	2038,3	75,9	36,6	7	11
Koreya Respublikasi	2334,4	946,1	120,9	40,5	16	12
Niderlandiya	406,1	848,4	13,2 m.	2,1 m.	26	13
Hindiston	835,2	465,0	83,1	55,7	22	14
BAA	1295,9	440,4	24,9 m.	34,0	18	15
Italiya	1375,7	423,8	14,2 m.	30,8	17	16
Pokiston	243,8	414,1	3,0 m.	169,8	29	17
Finlyandiya	3717,6	397,9	-	10,7	11	18
Ukraina	580,0	303,2	49,3	52,3	23	19
Bangladesh	1240,6	287,3	2,7 m.	23,2	19	20

XORAZM VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2024- yil yanvar-may, mln. AQSH doll.)

2023- y.

2024- y.

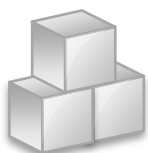
Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Tuproqqal'a tumani 31,8 % bilan 55,4 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Yangibozor tumani 0,5 % bilan 0,3 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024- yil yanvar-may oyida import tarkibida sanoat mahsulotlari (tovarlari) hajmi 7,5 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 37,2 % ga kamaydi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi 4,3 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-may)

2 389,9 ming AQSH doll.
ulushi – 32,0 %

Rossiya

1 498,1 ming AQSH doll.
ulushi – 20,1 %

XXR

832,1 ming AQSH doll.
ulushi – 11,2 %

Turkiya

793,1 ming AQSH doll.
ulushi – 10,6 %

Germaniya

406,3 ming AQSH doll.
ulushi – 5,4 %

Turkmaniston

Sanoat mahsulotlari importi asosan to'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar (1,8 mln. AQSH dollari), probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari) (1,8 mln. AQSH dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (1,2 mln. AQSH dollari), qog'oz, karton va qog'oz xamiri, qog'oz yoki karton mahsulotlari (1,0 mln. AQSH dollari) va boshqalardan tashkil topgan.